

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.) ==

VASUTI SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS :

BANOVI TS LÁSZLÓ, segéd-titkár.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség :

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig)
a »Nemzeti balesetbiztosító rész-
társ.«-nál 3000 koronára halál esetre
és 3000 koronára állandó munka-
képtelenség esetére szól.

Vallásosság a családi nevelésben.

Miskolcz, 1904. október 8.

Azok közé az áldást rejtő csirák közé, melyeknek éltető ereje a tanuló egész földi pályafutásán át kell, hogy érvényesüljön, s melyeket ez okból a családnak, mint a nevelés legelső és leghivatottabb őrének ápolnia és gondoznia kell, tartozik a lét és az események ősforrásához, az *Istenre való utalás*.

Ha feldereng a gyermekben az a tudat, hogy szüleinek szeretetétől függ, hogy gyengeségében és gyámoltalanságában ki van szolgáltatva atyja és anyja támogatásának, mely nélkül nyomorultan el kellene pusztulnia: akkor meg fogja érteni azt is, hogy édes atyja, a ki egyelőre az ő fogalmaiban a hatalom és tekintély összességét képviseli, miért fordul bizva, remélve és fohászokodva a Teremtőhöz, a mindenek sorsát intézőjéhez.

Ebben a felismerésben gyökerezik a vallásos érzület; az emberek Istenhez való viszonyának tudata: a *hit*.

Kedélyünk legmélyebb, legrejtettebb bensejében hordozzuk azt a sejtelmet, mely a magasabb, a legmagasabb felé vonz. Olvasmány, társalgás és hangulat nem ritkán segítségül hívják az okoskodó észet, hogy bebizonyíthassuk, a mit nem lehet bebizonyítani, hogy megfosszuk magunkat a lélek ama megnyilatkozásától, a melynek lényege vele elválaszthatlanul össze van forrva.

A tudás nem zárja ki a hitet. Ellenkezőleg, ha megismerjük, mit használhatunk fel a természetnyújtotta kincsekből a magunk javára, kell, hogy hálával tartozzunk érettük annak, a ki azokat nekünk adja.

A családban uralkodják a vallásos érzület, a mely a szeretet és odaadás, a tisztelet és nagyrabecsülés s mindannak szelleme, a mi szép, jó, fenséges és

igaz; szelleme az alázatosságnak és megnyugvásnak mindazokban az életmozzanatokban, hol öröm vagy fájdalom, boldogság vagy szerencsétlenség közt sejteni kell a rejtett kezet, mely a sors fonalait igazgatja. Ez az a légkör, a melyben a gyermeki kedély beszívja magába az igaz vallásosságot, a sziv vallásosságát.

Ehhez nem kell hamis szemforgatás, semmiféle külső formáság vagy meg nem értett, érthetetlen szóbeli vallomás, hanem kell hozzá őszinte fohászkodás, mely az egész családot Istenben való bizodalomban egyesíti.

Miként vallásos hangulatok, érzületek, sejtelmek, képzeletek a föld minden népénél található, s miként minden nép és minden nemzet bizonyos vallási fejlettség fokára jut, úgy a vallás az egyed minden életkorában is érvényesíti befolyását. A gyermeknek boldog sejtel-

met ad, az ifjút nemes tetteire buzdítja, a hajlottabb korut vértelmez az élet zordonságai ellen, az aggot meg az örökkévalóság fényével árasztja el

Szülők és tanítók, valamennyien, kiknek feladata a jövő nemzedéket nevelni, ápolják a gyenge gyermeki kedély vallásosságát, hogy a fiatalság terebélyes életfávé növelve, meg legyen óva a durvaság, az aljasság posványába való süllyedéstől s minden helyzetben, minden életviszony közt megőrizhesse a lélek tisztaságát.

Legelőbb pedig a szülők teljesítsék e szent kötelességet, mert ha az ifju kedélyt fogékonyra teszik a vallásosságnak, úgy a nemes érzületek önmaguktól fognak fejlődni a gyermekben s megkönnyítve a tanító munkáját, vele karöltve fogják művelhetni gyermekük erkölcsösségét.

TÁRCZA.

A czár boszuja.

I. Pál orosz czár, bármily komoly és szigorú volt, mint a minden muszka alyuskája, a napi elvégzett munkája után szerette a vig társaságot. A vacsorához rendszeren meghívott néhány szellemes művészt. Ez udvari vendéglátás alkalmával sohasem hiányzott egy Fragére nevű párisi komikus, a ki hamar nyerte meg a czár tetszését.

Egy izben a czár vendégeinek egyike magasztalta a császári házigazdát és Nagy Péter czárral összehasonlítva, annál nagyobbnak dicsérte.

A czár Fragérehez fordult, mondván:

— Nemde, kedves Fragére, ez annyit jelent, mint meglopni Pétert, hogy Pált ki lehessen fizetni?

— Ugy van felség! — válaszolt a színész — de azért felségednek ily kísérlet miatt nem kell aggódnia, bizonyára nem fog senkinek sem eszébe jutni, hogy meglopja Pált.

A válasz csipős volt, de a czár már gyakran hallgatott nyugodtan ilyen élezekeket és még nevetett is. De most elkomorodott arca. Majd felkelt s a társaság széteszlott.

Fragére nagyon lehangoltan tért haza. A

hivatásszerű élezelkedő részére egy rosszul sikerült tréfa vesztett csatát jelentett.

Épp tél közepén volt és még kora reggel, a mikor hangos kopogás zavarta fel álmából. Fragére felkel, kinyitja az ajtót, de óh, szörnyűség, belép egy tiszt őt teljesen felszerelt testőr kíséretében s átnyújt neki egy a czár által aláírott parancsot, mely Szibériába száműzi.

A színész magán kívüli állapotban a földre veti magát, tépi a haját s felkiált:

— Mitéle bünt követtem el, hogy ily kegyesen kell bűnhődnöm? Nem láthatom a czárt, nem borulhatok lábai elé hogy bocsánatáért esdekelhessek? Csak egy napi, egy órai halasztást kérek!

De Fragére csak annyit érhetett el a tiszt-nél, a ki barátja volt, hogy néhány perczet engedett neki fehérneműje és ruháinak összeszedéséért. Azután be kellett szállnia a kocsiba, melyet erős lovasfedezet vett körül. Két katoná kivont karddal, pisztolyokkal övükben, melléje ültek; az ajtót bezárták mögötte s aztán sebeseen elhajtottak.

Áthatlan sötétség vette körül a szegény Fragéret. Kísérői minden kérdésére siketek maradtak; változatlan sebességgel tovább haladtak, míg a kocsis ajtaja feltárult.

Fényes nappal volt, de a fogoly nem soká örvendhetett a világosságnak; bekötött szemmel nyomorúságos gunyhóba vezették. Le-

Vasuti áruforgalmunk a szerb, bolgár és török vasutaknál.

Október 8.

Vasuti áruforgalmunk a szerb, bolgár és török vasutakkal a folyó évi augusztus hónapban a kiviteli viszonylatban 4600 tonna volt, ami a múlt évi augusztus havi kivitelnél 1260 tonnával kevesebb, 1000 tonnával nagyobb mennyiségben csak a vas szerepel (ebből mintegy 60 százalék magyar gyárakból), míg cukorból ezuttal csak 610 tonna volt a kivitel (−450). Behoztunk pedig összesen 3480 tonna árut (+1340), e között gabona 910 tonna (+604), élelmi szerek 280 tonna (+220), hus és leölt baromfi 120 t. (+68), aszalt szilvát azonban csak 110 tonnát (−150) és tojást 886 tonnát (+136), stb., továbbá 427 kocsí szarvasmarhát, ami 543 kocsival kevesebb és 200 kocsí sertést, ami 82 kocsival több, mint a múlt év azonos havában.

Az év eleje óta augusztus hó végéig volt az összes vasuti kivitel a szóban levő forgalomban 45600 tonna, ami a tavalyi 47570

tonnánál 1970 tonnával kevesebb és az összes behozatal 33610 tonna, tavalyhoz képest több 8060 tonnával, továbbá átjött Szerbiából 2484 kocsí szarvasmarha (−930) és 1569 kocsí sertés (+320)

Vasuti áruforgalmunk Romániával a folyó év augusztus havában a kiviteli irányban valamivel kisebb volt, mint a múlt év azonos havában, t. i. összesen 19250 tonna a tavalyi 19990 tonnával szemben. Kivitetett pedig haszonfa 10840 tonna (−680), továbbá mint mennyiségre nézve második cikkk, vas és aczél 2750 tonna (+480), szén 1700 tonna (+158), cukor majdnem semmi, t. i. csak 52 tonna (−376), stb.

A múlt havi vasuti behozatal Romániával szemben jóval, csaknem háromszorta nagyobb volt, mint a múlt évi augusztus hónapban, t. i. a tavalyi 7640 tonnával szemben 22470 tonna és e között 17370 tonna szokatlan nagy mennyiségű gabona, melynek behozatalát minden esetre magas gabona áraink tették lehetségessé.

Az év elején augusztus hó végéig volt az összes vasuti kivitel vonalunkon és Romániában mind a négy irányon át összesen

vették róla a kendőt, mely szeméit eltakarta és egy sötét szobában állt, mely csak félig volt világítva; ételt tettek elibe, fatálban — nyers, rossz ételeket, — neki, ki néhány nap előtt bővelkedett a legfinomabbakban, az udvarnál étkezett s a czár kegyességével el lett halmozva. És most kegyvesztett lett, száműzött, nyomorúságos gunyhóban didergett s rá volt utalva olyan ebédre, minőt egy nappal előbb szolgája is félrelökött volna; körülötte sötét, fenyegető arcok, semmi vigasztaló szó, reménytelen utazás előtt állva — Fragére úgy érezte, hogy teljesen meg van semmisülve.

— Fragére, válnunk kell — mondá a tiszta — mit tehetek érdekében? Sokat kockáztatok. A czár parancsát nem lehet büntetlenül megkerülni, kihez forduljak Szent-Pétervárott, hogy segítsen magán?

— Beszéljen a czárral — hebegé a szerencsétlen.

— Lehetetlen; kérjen bármi mást, csak ezt ne; tán őrizetbe vehetem pénzt, ékszereit, mig visszakerül?

— Hát van remény, hogy visszajövök? Nem élethossziglan vagyok száműzve?

— Dehogyan is! Csak három évre, s ez az idő hamar lejár.

— Három évre! — nyögte a szerencsétlen színész. — Három évig Szibériában!

Újabb őrizet szakította félbe panaszkodá-

sát. Bekötött szemmel vitték tovább. Végre ismét megálltak, ugyanazok a formalitások: rossz gunyhó, silány étel, a környezet komor és hallgatag

Igy megy ez szakadatlanul három éjjel, három nap. Azután hirtelen megáll a kocsí. Kiemelik az alélt, félig holt színészt s leültetik egy padra. Szeméről ezuttal nem veszik le a kendőt. Közelében lépteket hall, suttognak és — iszonyatos — fegyvereket töltenek. A komikusról leveszik kabátját, kezeit összekötözik.

— Czólozz — tűz!

A fegyverek elsülnek és Fragére jajszó nélkül elterül a földön. Az ijedtség megfosztotta öntudatától. Felemelik és egy székre ültetik; kezeit feloldozzák. A kendő lehull szeméről s Fragére ugyanabban a teremben ül, ugyanazon asztal mellett, sőt ugyanazon a helyen is, melyről elsiklott végzetes éleze, s körülötte ugyanazok a vendégek, élükön a czárral.

Hangos kacajjal üdvözlik. Fragére ismét elájul. Soká nem tudta kiheverni halálos félelmét.

Egy héttel később a czár és a komikus ismét egymás mellett ültek a jól terített asztal előtt, a mikor közelében készülődött az a katasztrófa, mely I. Pál czár életének gyors és erőszakos végét vetett.

Fragére sietve elhagyta Oroszországot és csak akkor érezte magát biztonságban, a mikor átlépett a határon.

152 440 tonna, ami 8370 tonnával több, mint a múlt évben. Ezen mennyiségnek több mint fele része az erdélyi főkivitelre esett (85 650 t.) és körülbelül kétharmad része szállított Predealon át.

Az összes vasuti behozatal Romániából volt a folyó évben 82 210 tonna, tehát alig több felével, mint a kivitel — tavaly pedig 78 320 tonna, az idén tehát 3890 tonnával több. A behozott mennyiségnek több mint fele része — 43 410 tonna — volt gabona.

A zsebrákok ellen.

Október 8.

Közéletünk háztartásába hiába invitáljuk a kedves vendégeket: a jóllétet és a boldogulást, helyet ők betoppannak a hivatlanok: a szükség és hü kísérelője, a drágaság.

Itt vannak és ki nem lehet őket tuszolni. Elnyújtózkodnak élés kamránkban, leülnek asztalunk mellé s nem törődve velünk, felfalják előlünk az ételt, ami a magunk és családunk táplálására volna szánva. Nekünk alig jut valami kis maradék.

Felbőszülünk e szemtelen tolakodók látára s mindenünnen hallatszik a fenyegetés: „Ki kell dobni őket!” Igen ám, csak hogyha sikerülne őket az ajtón kiakolbolítani, menten visszatérnek az ablakon át. Amolyan fenegyerekek ezek a mi vendégeink. Se jó szóra, se fenyegetésre nem hallgatnak s oly erőseknek érzik magukat, hogy kényelmükben nem engedik magukat zavartatni.

Bele kell nyugodnunk, hogy itt maradnak, mert meg nem változtathatjuk. De arról már gondoskodhatunk, hogy ne vegyenek el tőlünk mindent s maradjon nekünk annyi, amennyi fentartásunkhoz kell.

Vagyis, hogy ne folytassuk tovább a képletes beszédet, szent igaz, hogy az idén nincs annyi emivalónk, mint máskor s így természetes, hogy az élelmiszerek ára felszökik. Miként a világot tengelyéből ki nem forgathatjuk, úgy nem áll tehetségünkben az sem, hogy kevés élelmiszerből épp oly bőségesen lássuk el magunkat, mint sokból. Jobban keresik az élelmiszereket, mert kevesebb s ennek elmaradhatlan következménye, hogy minden élelmi cikk, még az is, a mely bőven van, megdrágul, mert az utóbbi a hiányzó részbeni pótlására szolgál.

A drágulás e természetes fejleményei ellen egy szava se lehet annak, aki az adás-vevés, a kínálat-kereslet megingathatlan eleveit ösmeri. Itt csak a viszonyokba való beletörődésnek, a kiadások csökkentésének van helye, vagyis egyedül helyes az az utmutatás, melyet a közmondás ad: „Addig nyújtózkodjál, a meddig a takaród ér!”

Csak hogy ezt az amugy is rövid takarót lelketlen uzsorások még inkább megkurtítják. S már nem a viszonyok természetes fejlődésének következménye, hogy a kínálat oly magosan hordja fejét, mikép a kereslet a szédítő magasságba alig tud feltekinteni. Azok a kufárok, kiknek minden baj jó arra, hogy belőle tőkét kovácsoljanak, felhasználják a silány viszonyok közé jutott nép nyomorát, hogy hizzanak rajta.

Nekik nem elég, hogy a nép csak kínosan vergődve képes magát felszínen tartani, nem elég, hogy a nélkülözések elviselhetősére az igényeket szigorúan fegyelmeznie kell, ők még többet akarnak: azt, hogy e zavarosban a legkövérebb halakat fogdossassák s amikor mások éheznek, ők peccenyével tulon-tul tömhessék magukat.

Az uzsora e fajtajánál veszélyesebbet nem ösmerünk. Mert ha a szükség törvényt bont, legelsőbbben a gyomor szüksége bontja ezt. Veszedelemes játékot üznek, akik így teszik próbára a nép türelmét.

Az ó- és középkorban annak a kereskedőnek, aki hamis mértékkel mért, levágták a karját, avagy kioltották az életét. A mi humánus korunk sokkal elnézőbb bizonyos kereskedők csalafintaságaival szemben — Pedig — tisztelet, a hála Istennek! sok kivételnek — akadnak még most is köztük olyanok, kik megérdemelnék a kerékbetörést.

Bünt követnének el, ha a hibákért a kereskedelmet okolnánk, azt a zsenge lábbon, alig alig haladó kereskedelmet, amelyet nemzetgazdaságnak fejlesztése érdekében támogatni mindenkinek hazafias kötelessége. Am a kereskedelem ama parazitái ellen, akik kiaknázva a nép kénytelenségét, azt anyagilag tönkre akarják tenni, ki akarják facsarni utolsó fillérét és ki akarják szípolozni életerejét: ezek ellen a zsebrákok ellen meg kell védeni a népet s a legkevényebben, a legkérhetetlenebbül kell velők szemben eljárni.

Vizsgáljuk meg csak, mennyiben indokolt a drágaság. Mert hogy bizonyos mértékig indokolt, az kétségtelen. Ha tán még ma nem is, majd lesz később, a mikor beáll a tél, s hól lassabban, hól rohamosabban fognak a készletek.

Első sorban meg kell állapítanunk, hogy az élelmiszerek ez időszertinti megdrágulása csak abban az előrelátásban lehet magyarázatot, hogy a meglevő készletek nem lesznek elegendők az egész évi szükséglet kielégítésére. Nagyon helyes, hogy már most lesznek drágábbak az élelmi cikkek, mert ezáltal a nép már most lesz szoktatva a takarékosághoz, kevesebbet vesz drága cikkeket, a készletek lassabban fognak s így jelentékeny részök megmarad későbbre. — Hogyha az élelmi cikkekkel

kereskedőket ez az előrelátási elv vezérelné, még dícséretet is érdemelnének. Ily módon azonban a famózus üzlet csak a vásár színterén játszódik le. Ha azonban a szinfalak mögé nézünk, látjuk, hogy a termelők, kiktől a kereskedők a cikkeket veszik, alig kapnak egy csekélységgel többet, mint máskor, sokszor még annyit sem. Mégis kénytelenek olcsón eladni termésüket, mert a pénzre szükségük van. Ez a körülmény bizonyára sajnálatra méltó, más fejezet alá tartozván azonban, ezuttal nem foglalkozunk vele. Csak azt a megdönthetetlen következtetést vonjuk le belőle, hogy a fogyasztó megkövetelheti, mikép az eredetileg, legrosszabb esetben csak jelentéktelen áremeléssel áruba bocsátott cikkekhez oly áron juthasson, minők a tényleges viszonyoknak, nem pedig a közvetítő kereskedők mesterségesen színre hozott árfelszöktetésének felelnek meg.

Mikor elhangzott az ország minden táján a jajkiáltás, hogy reánk ront az inség, visszhangzott az az ország összes kufárjainak szívében és szokatlan egyvérterműséggel, hallgatag megegyezéssel kiadták a felszót: „Drágán kell eladni!” A szin mögött persze lemosják a festéket kendőzetlen keményszívűséggel kihasználják azt a másik kénytelenséget, mely a termelőt eladásra bírja. A nép meg, amelynek mégis csak élni kell, megfizetni kénytelen azokat az árakat, miket csak akkor volna szabad követelni, amikor az inség már tényleg beállott s diktatóri szavának nem lehet ellenszegülni.

Mi ennek a következménye? Az, hogy a nép, melynek most még van néhány fillére, kiadja csekély pénzét drága élelmiszerekre, a készletek számtani bizonyossággal fogynak, a kufárok meggazdagodnak s mire beáll a tél, a jóllakott élelmiszikk kereskedők — nem lévén mit eladniok, — szépen lecsöngetik az előadást és mennek vacsorálni, a nép pedig csak most lesz igazán nézőközönség, mert nézhet majd utána, miből tengethesse életét. Ezután áll csak be az inség, amely gondos előrelátás és a helyes intézkedések fogantatása mellett elkerülhető, vagy legalább szűkebb körre lett volna szorítható. És szinte másodrangu kérdéssé alacsonyodik, marad-e még valamikéje a népnek, ha pénzért se fog kaphatni ételmet.

Ennek a kárhuzatos gazdálkodásnak, aminek a helyes neve: garázdálkodás, véget kell vetni, még mielőtt késő. Erélyesen követeljük, sürgetjük, hogy a hatóságok — felesleges tanácskozások és aktagyártások mellőzésével — azonnal vegyék oltalmukba a nép érdekét. Követeljük most, még mielőtt a baj elharapódzott, hogy mindenütt, a hol indokolatlan drágaság mutatkozik hatósági versenyt kell életbe léptetni a tulkapásokra hajló üzletemberekkel szemben. —

Nem kell azért s nem is szabad, ezeket az üzletembereket tönkre tenni azzal, hogy épp azok részéről tapasztaljanak le nem győzhető konkurrencziát, akiknek támogatására ők épp úgy vannak utalva, mint minden más polgár — a fogyasztók. De a javasolt eszközzel oda kell hatni hogy a kétszínűség jövédett bástyája mögül ne lőhessenek a fegyvertelenekre s ne legyen a nép legsoványabb éve az ő legkövőbb esztendejük.

Azonkívül van egy-két szavunk a lakossághoz is, melyet kérve-kérünk, hogy — bármiként is intéztetik el ez a fontos kérdés — ne tévessze szem elől a saját érdekét, mely parancsolólag követeli, hogy takarékoskodjék.

Takarékoskodjunk mindenkor és mindenben, éppen csak az egészség rovására ne, hogy fenyegető inség készületlenül ne találjon.

A nyugdíjintézet vagyoni állása.

Október 8.

A magy kir államvasutak hivatalnokainak, altiszteinek és szolgálóinak nyugdíjintézete az 1903. év végén 21.583,556 korona 02 fillér vagyonnal rendelkezett, a kezelési eredmény pedig a közzétett jelentés szerint a következő volt:

<i>Bevételek:</i>	korona	korona
Tagjárulékok czimén	1.916,734-12	
Kormányjárulék „	1.239,187-54	
Házbérfelvételek „	527,521-46	
Kamatfelvételek „	277,975-99	
Különbféle bevételek		
czimén	254,866-68	
Kamatmentes előleg		
czimén	1.737,784-08	5.954,069-87

<i>Kiadások:</i>		
Nyugdíjak czimén	5.637,730-65	
Végkielégítések czimén	49,646-77	
Egyéb kiadások czimén (beleértve az osztr.-magy államvasuti nyugdíjintézetnek fizetendő hozzájárulást)	259,724-45	5.947,101-87
marad gyarapodás		6,968-—

mely gyarapodás az értékpapiroknál előállott árfolyamnyereségben találja eredetét, mert a rendes kezelésben a bevételeknél 203,319 korona 81 fillér hátramaradás (apadt ugyanis

a tagjárulék 220,828:35 K.-val, a házbérfővedelem 42,978:12 K.-val; ellenben növekedett a kormányjárulék 33,012:75, a kamat-jővedelem 8,224:27 és az egyéb bevételek tétele 19,249:64 K.-val) a rendes kiadásoknál pedig 266,690 K. többszükséglet merült fel (ebből esik a nyugdíjakra 280,134:70 K., míg a végkielégítések és az egyéb kiadások összegei 4,780:94, illetve 8,663:21 K.-val csökkentek.)

Látható egyébként, hogy az intézet a rendes kiadásokat csak úgy volt képes fedezni, hogy az 1902. évben igénybe vett 1.267:815 korona 08 fillérre rugott kormányelőleggel szemben 1903. évben 1.737.784:08 korona kamatmentes előleget kapott, a mi azt mutatja, hogy az intézet jelentékeny vagyona mellett nem áll ez idő szerint elég szilárdan.

A tagok száma volt 1902. év végén	30,958
az 1903. év folyamán felvétellett	2,024
szolgálatba visszahelyezett	7
együtt	32,989

ellenben elhalt, elbocsátatott s más

okból megszűnt tag lenni	671
maradt 1903. végén	32,318

vagyis 1,360 nál több tag, mint az előző év végén.

A nyugdíjazott férfiak száma volt 1903. végén 3,580, vagyis 127-tel több mint 1902. végén.

Az 1903. év végén folyósítva volt nyugdíjak, segélyek és nevelési járulékok czimén 3,580 tag, 3,576 özvegy, 3,019 apátlan árva és 398 teljesen árva gyermek részére összesen 6 403,439 07 korona, melyre azonban az év folyamán — betudva az osztrák-magyar államvasut társaság útján kifizetett összegeket is — csak 5.814,839 64 korona fizettetett ki tényleg.

Végkielégítések fejében 89 özvegy 49,646 korona 77 fillért kapott; közterhek fejében pedig 82,556:50 korona folyósított.

A nyugdíjalap vagyonából *ingatlanokban* (Andrássy-uti 25., 73/75., 83. és 88. számú, Teréz-köruti 54., 56., 58. és 60. számú, Sze-recsen-utczai 7/9. számú, Csengeri-utczai 33. számú, Akadémia-utczai 10 számú, Nádor-utczai 32. számú, Albrecht-uti 1. és 3/5. sz. és Fő-utczai 6. számú házakban, valamint a Podmaniczky-utczai és a Kerepesi-uti ház-csoportokban) és *ezek felszerelési tárgyaiban* összesen 15.891,963:02 korona van le-

kötve; *értékpapirokban* pedig 571,603:60 korona fekszik.

Ezenfelül követelésekben 5 120,589:40 korona volt elhelyezve.

A 15,891,363:02 korona értékű ingatlanok (házak és azok leltári tárgyai) után házbérekben 912,627:31 korona folyt be, mely összegből 385,105 85 korona fordított a kezelési költségekre és közterhekre úgy, hogy a tiszta jővedelem 527,521:46 korona volt, mely a befektetett tőkét 3 32%-kal gyümölcsöztette (1902-ben 3 59% volt a jővedelem.) Az ingatlanok kezelési költségei a nyers bevételek 42:29%-át emésztették fel (1902-ben volt az arány 34:29, 1901-ben 37:37, 1900-ban 32:6, 1899-ben 33:68, 1898-ban 31:09, 1897-ben 28:6, 1896-ban pedig 27:32%.) A kezelési hányad feltűnő emelkedését az okozta, hogy a házaknál nagyobb terjedelmű helyreállításokat kellett végrehajtani s illetve azokat a modern igényeknek megfelelően átalakítani.

HETI KRÓNIKA.

Haldoklik a nagy Pán s csendes haldoklása,
Rétnek s mezőnek végső sóhajtása.
Oszbe borult felleg kóvályog az égen,
Felhangzik a nóta, lent a faluvéken:
„Száll a madár, hull a levél, itt az ősz . . .
Kebelemre kis angyalom miért nem jösz!“ . . .

Szomorú a dolga most a krónikásnak,
Alig van mit írni a kíváncsi világnak.
Azzal kezdem, a mi a legutóbb történt,
Miskolezi ur fölött ült a pisztoly törvényt.
Szerencse: a pisztoly csütörtököt mondott,
Sjó „Passepartout“ kománk, ember vért nem ontott.

S míg nálunk más alig történt a mult héten,
Baj esett Verseczen egy ur elméjében.
Annak a fegyvere rendőrt ölt és gyilkolt,
Mig agyon nem lőtték a szegény bolondot.

Bolondról lévén szó, nem hallgathatom el,
Hogy Lujza herczegnő s kedvese mit művel.
Ugy élnek, mint galamb éldegél párjával,
Turbékolnak este s hajnalhasadtával.

Azonban e hétre, bolondból nem elég
Sötét bánat rága a táncz-muzsa keblét!
Bolondnak mondtak egy főrangú gróf urat,
Ki estenden egy szép művésznővel mulat.

Feleségül kérte a fiatal leányt,
S mert tán ezzel szegény, rangjának fittyet hányt.
Azt mondják, hogy: „Bolond! Elesukatni kéne!“
Hát tehet ő arról, hogy helyén a szive?!

Ezzel kész is volna e szerény krónika, Azonban ne legyen ez írásban hiba. Feladatunk van még és pedig nem kicsi. „*Passepartouknak*“ kell még üdvözlétet küldni. Küldi is szívéből, özvegy hű barátja Távolba, le délre, kéklő Adriára!

Passe partout II.

HIREK.

* **Siegmeth Károly m. á. v. főfelügyelő** ur, a Magyarországi Kárpátgyesület keleti kárpátosztályának ügyvivő alelnöke, a kezelésünk alatt álló vasuti árvaházi alap javára f. évi október hó 20-án esti fél 9 órakor Ruttká állomás I—II. oszt. éttermében felolvasást fog tartani „*Vándorlás Rákóczi birodalmában*“ czímmel. Ezen felolvasás végig vezet mindazon tájakon, a melyek történelmünk legdícsőbb, legdaliásabb alakjának, II. Rákóczi Ferencnek nagy emlékéhez fűződnek s az előadást kísérő vetített képek egyuttal szemünk elé is varázsolják ezen helyeket. A felolvasáson kívül Siegmeth Károly ur még egy képsorozatot is fog bemutatni a *Vág völgyének festői pontjairól*. A felolvasás és a képsorozat bemutatása között 10 perc szünetet tartunk. Az előadásokat táncz fogja követni. A belépti jegyek október hó 20-án este az előadási teremnél felállított pénztárnál lesznek megválthatók. Azok ára: ülőhelylyel az előadásra 2 korona, állóhelylyel az előadásra 1 korona. Ezen előadásra olvasóinkat tisztelettel meghívjuk.

* **Vád alá helyezett vasutasok.** A budapesti királyi ítélőtábla a beszterezebányai kir. törvényszéknek az áprilisi mozgalom előkészítésében résztvett vasutasok bűnjegyében hozott megszüntető határozatát megváltoztatta és *Lintner Géza, Jakab Emil* hivatalnokokat, *Várneky Géza* mérnököt, *Feleki Pál* mozdonyvezetőt, *Kovács Miklós* vonatmálházót és *Zagyai János* kocsirendezőt vád alá helyezte. Hat alkalmazottal szemben a megszüntető határozatot helyben hagyta. Az ítélőtábla ugyanis közhivatalnokoknak minősítette a vasutasokat, a következő indokolással: „*A magyar állam a vasutat nem mint üzleti vállalkozást, hanem az ország közgazdasági életének fokozására, a közbiztonság és a honvédelem megerősítésére tartja fenn, minélfogva alkalmazottai az állam megbízásából, közhatalosi teendőket végez-*

nek s így közhivatalnokoknak voltak tekintendők.“

* **A pozsonyi vasuti üzletvezetőség ügye.** Pozsony város közgyűlésén a polgármester bejelentette, hogy a vasuti üzletvezetőség odahelyezése ügyében Budapestre küldött városi deputációnak Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter azt felelte, hogy a budapesti decentralizációt nem tervezi, de a pozsonyi forgalmi főnökséget kibővítik. E jelentés tudomásul vételével kapcsolatosan a közgyűlés elfogadta dr. Wolff Gergely kereskedelmi kamarai titkár indítványát, hogy a törvényhatóság intézzen feliratot az összkormányhoz, a melyben összefoglalja a közgazdasági és politikai okokat, a melyek az üzletvezetőségnek Pozsonyba való helyezése mellett szólnak. A határozatot megtoldották azzal, hogy Frigyes kir. herceget küldött-ségileg felkérjük az üzletvezetőség odahelyezésének támogatására.

* **A miskolczi üzletvezetőség új számosztályfőnöke.** A kereskedelmi miniszter *Bernhardt Raphael* Máv. felügyelőt, a miskolczi üzletvezetőség mellé rendelt számosztály főnökét szolgálati érdekből a zágrábi üzletvezetőség számosztályfőnökévé helyezte át s a miskolczi számosztály főnökévé *Pfeifer Gyula* felügyelőt nevezte ki a debreczeni üzletvezetőség területéről. — *Bernhardt Raphael* távozása a számosztály hivatalnoki karában őszinte sajnálatot kelt, mert humánus hivatalfőnök volt s köztiszteletnek örvendett.

* **A debreczen—pallagi vasut** építését Debreczen városa már megkezdette. — Sámson község képviselő testülete 19 szóval 11 ellen kimondta, hogy óhajtja a pallagi vasut kiépítését Sámsonig és a város által erre a célra kért 60,000 korona hozzájárulási költséget megszavazta.

* **A vasutas sztrájk.** A szegedi ítélőtábla három napig tárgyalta *Fabiny* elnöklésével a vasuti sztrájk miatt vád alá került *Misley Béla, Szénásy György, Blaskovich Béla, Liebner Sándor, Biró Ferencz, Szabó György* és *Nagy Lajos* hivatalnokok ügyét s a törvényszék felmentő ítéletét *jóváhagyta*, de azzal a kijelentéssel, hogy a vasutasok *közhivatalnokok*. A közvádoló megnyugodott az ítéletben. — A *komáromi* kir. törvényszék vádtanácsa szintén a napokban foglalkozott a vasuti sztrájk ügyével is. A kir. ügyészség vádat emelt *Körös Ede* komáromi és *Spiegel J. Gyula* almásfüzitői állomásfőnökök, *Müller Ferencz, Zámolt Kálmán* és *Ecsödy Antal* hivatalnokok, *Kocsis Lukács* állomási felvigyázó, *Körös József* és *Metzger Béla*

mozdonyvezetők, *Tóth* Nándor főkalauz és *Kefei* János és *Baksa* Zsigmond málházó ellen a btkv. 480. § ába ütköző s a 481. §. szerint minősülő hivatali hatalommal való visszaélés büntette miatt. A kir. törvényszék vádtanácsa hosszas tárgyalás után az ügyészi vádindítványt, mint bűnvádi eljárásra alkalmatlant *visszautasította*. A királyi ügyészség a vádtanács végzése ellen felfolyamodást jelentett be, melyet a győri királyi ítélőtáblához felterjesztettek.

* **Az osztrák vasutak forgalma a folyó év július havában.** Az osztrák vasuti minisztérium kimutatása szerint a vasutak átlagos üzleti hossza a folyó év július havában 20,601 kilométer volt, szemben 20,219 kilométer a mult év hasonló havában. Ezen a hálózaton az említett hónapban 17,846,132 személy és 8,791,355 tonna áru szállított, a bevételek pedig 56,950,803 koronát tettek, szemben 57,407,999 koronával a mult év hasonló havában. A kilométerenkinti csökkenés 2-6%. Az év elejétől július végéig az osztrák vasutakon 96,622,811 személyt és 61,392,535 tonna árut szállítottak, a bevételek pedig 360,893,007 koronát tettek, szemben 352,313,383 koronával a mult év hasonló időszakában. A kilométerenkinti ezen időszakra emelkedés 0-3%.

* **Vasuti kongresszus Washingtonban.** A legközelebb Washingtonban tartandó vasuti kongresszusra a magyar államvasutakat *Ladvigh* Gyula főrendiházi tag, az államvasutak igazgatóságának elnöke, dr. *Kiss* János igazgató-helyettes és *Tolnay* Kornél debreczeni üzletvezető fogják képviselni.

* **Új vasutvonalai.** A m. kir. államvasutak galántha-trencsényi vonalán a politikai bejárás megtörténvén, mindjárt a kisajátítási eljáráshoz is hozzáfogtak s még az ősszel végeztetik a földmunkákat a második vágányhoz, sőt a sineket is lerakják.

* **Vasuti szerencsétlenség.** A napokban Zsolnáról Pozsony felé menő személyvonat elé Melesie és Bohuszlavicz állomások között a pár napi esőzés folytán egy nagy szikladarab zuhant a pályatestre. A sint eltörte. Majd 1½ órai veszteglés után folytathatta csak utját a vonat, ez alatt az eltört sint cserélték ki. Az utasok meggyőződve, hogy nincs baj, kedélyesen sétálgattak az áldogáló vonat körül.

* **A bethlen-kisilvai vasut** közigazgatási bejárását megtartották. A vasut előmunkálati engedélyese *Molnár* Béla gálszécsi földbirtokos. A létesítendő vasuti vonal üzemkiszélt a *szamosvölgyi vasut* fogja ellátni.

* **Harmadik osztály a gyorsvonaton** Az utazó közönség kényelmének és érdekeinek előmozdítása szempontjából kiváltképpen felmentésre és komoly elbírálásra méltó az a terv, a melyet Neményi Ambrus, a vasuti ügyek előadója megpendített. — Neményi ugyanis javaslatot készített, a melyben azt indítványozza, hogy az állam a gyorsvonatokon léptesse életbe a harmadik osztályt. A Neményi Ambrus terve különben, mint értesülünk, valóságot fog ölteni. A kereskedelmi minisztériumban tanulmányozás tárgyává teszik az életrevaló tanácsot és a külföldi példákból levont következtetések, meg a hazai viszonyok egybevetése után javaslatot készítenek a nagyközönség jogos érdekei szempontjából oly annyira fontos államvasuti újításra nézve.

* **Állomás nevek változása.** Az aradi üzletvezetőség közhírré teszi, hogy folyó évi október hó 1-től kezdve: a *budapest k. p. u.*—*aradi* vonalon fekvő: Alesi megállóhely Alesipusztá, Pusztá-Tenyő állomás Pusztá-tenyő, Pusztá-Pó állomás Pusztapó, Mezőtúr állomás Mezőtúr, Békés-Földvár állomás Békésföldvár, a *szajol-püspökladányi* vonalon fekvő: Pusztá-Szakállas megállóhely Pusztaszakállas, Kis-Ujszállás állomás Kis-ujszállás, Pusztá Szuri megállóhely Pusztaszuri, a *hatvan-szolnoki* vonalon fekvő: Szent Imre megállóhely Szentimre, a *nagyvárad-szegedi* vonalon fekvő: Biczerei tanya megállóhely Biczere, Gerendás megállóhely Gerendási holdak, Vásárhely-Kutas megálló rakodóhely Vásárhelykutas, Csomorkánypusztá megállóhely Csomorkány, Kis-Homok megállóhely Kis-homok, Rárópusztá megállóhely Rárós, Vajhát megállóhely Vajhát, a *mezőtúr-szarvasi* vonalon fekvő: Pusztá-Bánréve megállóhely Pusztabánréve, az *ujszász-jászapáti* helyi érdekű vasuton fekvő: Pusztá-Kürt állomás Pusztakürt, a *pusztatenyő-kunszentmártoni* helyi érdekű vasuton fekvő: Baghimajor megálló-rakodóhely Bagimajor, Gyalu megállóhely Gyalupusztá, a *kunszentmárton-szentesi* helyi érdekű vasuton fekvő: Kis-Tőke megállóhely Kistőke, a *mezőtúr-turkevei* helyi érdekű vasuton fekvő: Pusztá-Turpásztó állomás Pusztaturpásztó, Pohamára megállóhely Póhamára, a *békéscsanádi* helyi érdekű vasuton fekvő: Csaba Csüd állomás Csabacsüd, Kis-Szénás állomás Kísszénás, Kardoskút állomás Kardoskút nevet viselnek.

* **Osztrák vasutak bevételei.** Az *Osztrák-Magyar Államvasuti Társaság* bevételei 1,794,898 (— 166,777 koronára, a *Déli vasut* bevételei pedig 3,331,082 (+ 109,996) koronára rугtak.

* **Katonaköteles vasutasok.** A védkötelezetség alatt álló vasuti alkalmazottak katonai szolgálata tekintetében humánus új rendelkezéseket léptetett életbe a minisztérium, a melyet lapunk legközelebbi számában részletesen fogunk ismertetni.

* **A balassagyarmat-kékkői vasut** közigazgatási bejárása e hónapban lesz *Nagy-Kürtös* község a vasut építési költségeihez törzsrészenyvek ellenében 20,000 k.-t. szavazott meg.

* **Gólya a vonaton.** A bécsi központi állomásról kiinduló express vonat nem messze a várostól hirtelen megállott. Valaki a vészféket meghuzta. Mindenki azt gondolta, hogy valami vasuti szerencsétlenség történt. Nagy izgatottság fogta el az utasokat. De hamarosan ki tudódott, hogy egyik utazó fiatal asszony váratlanul egészséges fiu gyermeket szült. A közeli faluban polgár háznál helyezték el a beteg asszonyt és az új szülöttet. Az express vonat negyedórai késéssel érkezett meg az első állomásra a vasuti gólya kaland miatt.

* **Az orosh za—szentes—csongr. di h. é. vasut** engedélyezési tárgyalását a napokban megtartották a kereskedelmi minisztériumban. Az építési költségeket 3,310,000 koronában állapították meg.

* **A vonat elé feküdt.** Borzalmas véget választott magának *Borus* Antal Nagykikindán lakó nyugalmazott katonatiszt. Öngyilkossági szándékkal a temesvári gyorsvonat elé feküdt. A szerencsétlen embert a *mozdony kerekei pozdorjává zúzták.* Tettét életunt-ságból követte el.

* **Zsebvágás a vonaton.** A jól begyakorlott zsebtolvajok, ha megünják Budapestet vagy ha bajt éreznek maguk körül a fővárosban, uriasan felöltözködnek, váltanak első, második osztályu jegyet és úgy indulnak körutra a jó vidékre. Az ilyen urizsiványok a legveszedelmesebb tolvajai az utazó közönségnek. Bizonyosan ilyen ügyes zsebvágó emelte el *Haubrunn* Henrik szatmári terménykereskedő 320 koronát érő vastag aranylánczát és 120 korona értékű aranyóráját is. *Haubrunn* Henrik Budapestről jött pénteken éjszaka hazafelé s Püspökladány és Szoboszló között kicsit elszundikált. Midőn Szoboszlóról kiindult a vonat és az óráját akarta megnézni, már nem találta se az órát, se a lánczot. A károsult a debreczeni állomásnál a szolgáltatón lévő rendőrnek jelentette be a lopást.

* **Vasuti kisiklás.** A kassa—oderbergi vasut zsolnai állomásán egy tehervonat mozdonya

hibás váltóállítás folytán kisiklott. A mozdony felfordult és keresztbe feküdt a vágányon. Több kocsi megsérült. A személyzet közül senki sem sérült meg.

* **A pfalzi vasutak államosítása.** A bajor kormány, hir szermt, beleegyezett a pfalzi vasutak államosításába s közölte a vasuttársulattal az eladási ajánlat elfogadását.

* **Vasuti baleset.** Az osztrák államvasutak igazgatósága közli: Valószínűleg a váltó elváltása következtében a 966. sz. tehervonat Lamsdorf és Treibach között kisiklott, mely alkalommal négy teherkocsi megrogálódott, a forgalom reggel 3-tól este 8-ig fennakadt. A 901. sz. Olaszország felé menő gyorsvonat forgalmát átszállással bonyolították le.

* **Osztrák vasuti beruházások.** Az államvasutak által január 1-től augusztus végéig beruházási czélokra fordított összeg 79,258.875 korona volt, a miből 15,285.075 korona mozgóanyagok beszerzésére esik.

* **Vonatösszeütközés.** A napokban délután Ruttká felől érkező tehervonat hét utolsó kocsijának összekötő kapcsa elszakadt. Az elszakadt kocsik utólérték a vonatot és az összeütközés oly erős volt, hogy négy kocsi összezuzódott, több kocsi pedig jelentékenyen megsérült. Emberéletben nem esett kár.

* **Kisiklott gyorsvonat.** Londonból távirják: A Greath Western társaság egy gyorsvonata New-Milforthból Londonba menet Lanelly állomáson (Dél-Wales) kisiklott és teljesen összezuzódott. Négy ember meghalt, 50 megsebesült.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Borgó Sandolinónál egy Bolognából Piacenza felé utban levő személyvonat hátulról beleütközött egy másik, ugyanabban az irányban haladó tehervonatba. Az összeütközés következtében fölborult a személyvonat gépe. A tehervonat két kocsija kiköckent a sínpárból. A tehervonat utolsó kocsijában levő fékező szörnyethalt. Az utasok közül néhányan könnyebben megsérültek.

* **„Csarnok“** rovatunk mai számunkból térszüke miatt kimaradt.

A déli vasut téli menetrendje

Október 8.

Folyó évi október hó 1-én a déli vasu magyar vonalain a téli menetrend lépett életbe, mely a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

Budapest-prágerhofti vonal. A személyszállító vonatok a téli menetrend tartamára Balaton-Világos, Zamárdi, Balatonföldvár és Szárszó megállóhelyeken nem fognak megállani. Aliga kitérő december hó 15-ig és április hó 1-től kezdve a személyforgalomra nyitva marad. Az összes gyorsvonatok, úgy mint minden évben, Balaton-Földvár helyett Szántód állomáson fognak feltételesen megállani.

Bares-pakrácsi vasut, Bares és Eszék között Slatina Nasicon át, mindkét irányban, egy közvetlen vonatösszeköttetés létesült, mely célra a 2002/2102 és 2103/2003. számú motoros vonatok menetrendje Bares-Slatina között megfelelően módosított. — A vonatok következőleg közlekednek: indulás Baresről 2 óra 16 perczkor éjjel, Verőcze-Viroviticzáról 2 óra 56 perczkor éjjel, érkezés Eszékre 8 óra 10 perczkor délelőtt; az ellenirányban indulás Eszékről 3 óra 31 perczkor délután, érkezés Verőcze-Viroviticzára 8 óra 51 perczkor este, Baresra 9 óra 30 perczkor este.

Közelebbi adatok az állomásokon kifüggesztett menetrendhirdetményekben foglaltatnak.

Innen-onnan.

Családi öröm.

- Hány éve, hogy házas vagy?
- Négy.
- Négy? S még nem ért semmi családi öröm?
- Dehogy nem, tavaly meghalt az anyósom.

Fogas kérdés.

Gyula (hangosan olvassa Toldit): „Vitézlő szolgáló rudat hánytak vala...”

Károly (sajnálkozva): Borzasztó, hát mit értek szegények?

Vigasz.

- A* (dühösen): Uram! Letabosta a tyukszememet!
B: Vigasztalódjék, megnő az megint.

Megnyugtató

A: Még eddig semmi hatását sem érzem a Kneipp-kurának.

B: Nem is jön az olyan hamar. Ismertem egy embert, a ki csak egy félév múlva halt meg a kura után.

Az iskolából.

Tanító: Mondj nekem egy pár összetett szót, a mely a szék szóval van összekötve.

Nebuló: Mészárszék, törvényszék, árvaszék s s illemhely.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Koczkarejtvény.

1	a	a	a	a	1
2	i	i	o	o	2
3	m	m	m	m	3
4	r	r	r	r	4

Ezen betűk a fenti koczkákban úgy helyezendők el, hogy az egyes sorok a következő szavakat adják:

- 1—1. Szarvas-faj.
- 2—2. Világváros.
- 3—3. A szerelem istene.
- 4—4. Rövidített női név.

A helyes megfejtők között sorsolást fogunk megejteni s a nyertesnek egy éven át díjtalanul fogjuk küldeni a „Haladást”.

Megfejtési határidő f. évi október hó 15. A helyes megfejtést és a sorsolás eredményét október hó 16-iki számunkban tesszük közzé.

A „Haladás” 40-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Tisza. Tunisz. Rum. Misí. Vese.

Vasuti miniszterium.

A sorshuzás megejtetvén, nyertes lett:

Farkas Péter,

kinek címére a „Haladást” egy évig díjtalanul fogjuk küldeni.

Szerkesztői üzenetek.

Z. A urnak. Várjuk a választ. A szerkesztés madártávtalbor történet. Bonyolult, kérjük az ígért szellemi segítséget. Egyébként üdvözet.

K. Bertalan. Nincs olyan rendezet. Ön téved.

Zoltán keserve. Hát bizony ez elég keserves!

X. Y. Z. A cikk személyes támadást foglal magában, azért nem adjuk közre. Ha ezen tendenciózus élet élveszi a cikkeknek, s közérdekűvé dolgozza át, a tárgy fontosságánál fogva közölni fogjuk.

Juliska. Miután erős a gyauunk, hogy ön nadrágot hord és bajuszt vesel, kérdésére nem felehetünk.

Valaki. A ki másnéven vetet és, annak előbb ipar engedélyt kell váltania.

Több levélre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: Zsivkovics Antal.

Magyar királyi államvasutak
135773/904. szám.

„A“

Pályázati hirdetemény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1905 évi január hó 1-től 1907 évi december hó 31 ig, azaz három évben a következő fénymázakból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani szándékozik, ezennel nyilvános pályázatot hirdet nevezetesen:

Száritó kence (siecativ), dómár-fénymáz, előkészítési fénymáz, koesi-fénymáz, mozdony-fénymáz és tölgyfa-fénymázra.

A kiírás tárgyát képező száritó-kence és fénymázakat előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag- és leltár-beszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 40. ajtószám) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb *f. évi október hó 18-iki déli 12 óráig* a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárszámadási szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendőek s a boríték ezen külsőzettel látandó el: „Ajánlat fénymázak szállítására 135773/904. AIII. számhoz“.

Bánatpénzül az ajánlott fénymázak egy évi értékének 50/0-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas

értékpapirokban legkésőbb *f. évi október hó 17-iki déli 12 óráig* a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állítatnak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1904. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

M. kir. államvasutak Igazgatóság
15422./1904. Cl. b.

Hirdetemény.

Osztrák-magyar vasuti kötelek. Répaszeletekre vonatkozó díjtételek érvényes tése derítési iszpra (mésziszap).

Az osztrák-magyar vasuti kötelek II. rész 2. és 5. füzetéhez tartozó 1904. január 1. óta érvényes függékben 96. tételszám alatt a cukorgyártásnál visszamaradt cukorrépa szeletekre (aszaltak és száritottak kivételével) foglalt közvetlen díjtétel 1904. évi decz. hó végeig az ugyanott fogalt feltételek és módozatok mellett cukorgyártásból eredő mésziszap (derítési iszap) után is alkalmaztatnak.

Budapest, 1904. szeptember hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Külön töltve a Budapesti
Országos Casino és
Park Club
részére

LITTKA J.

es. és k. udv. szállító

Pécs és Budapest,
Szép-utca 3-ik szám.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni, aki tehenektől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

*** MANHATTAN ***

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 klg. 50 kor., 50 klg. 26 kor. Egy 5-kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por-bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electr-por Vállalat
Budapest, VIII., Aggel-ki-utca 15.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁ CZ JENŐ

„Arany szarvas“-hoz címzett gyógyszerárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkezelettségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkendő.** Számos hölgy áldja jó hatását — szépítő és májfolt ellen, arcz- és kéz bőrnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőkötől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balzsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rozsa és csem színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
 - Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri szájjal kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti. — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) nővény fogpor, mely a fogakat desiniciálja és féhérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszeremet nem használták és fogfájás van, ajánlatk a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
 - Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres lécsi egyetem tanár előírása szerint készíve a hajhullást és fejbőrkopásodást megértolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatúval fogva szívesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
 - Rácz Jenő keleti „Balzsam bajuszpedroffe“** soha meg nem meg nem avasodó, zsírtmentes balzsamokból készíve, igen kellemes illatú, minden bajszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
 - Cannabin** (nyulszembalzsam), biztos hatású és legkényvemesebben alkalmazható szer a nyulszemek és bőrkeményedések és somörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.
- Forgalomban van és közmegelegetéssel használják a
- Lábizzadás ellen Salycil Dermassant port.** 1 doboz ára 1 korona.
 - Szőrvesztőnek Depilatoriumot.** 1 üveg 1 korona.
 - Rüh Crúhatka ellen) Naphol kenős.** 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
 - Kőszvény ellen I—II. számú Tengeri kőszvény olaj.** 1 üveg ára 1 K.
- Egy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes anyagezők utasításokkal megküldetnek **csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonmásokat, úgy mennyiségűleg, mint minőségűleg és olcsóságukkal föltűnőjűk: úgy, hogy általában házi szerek gyártást legjobban alkalmazhatók.
- Főraktár: Budapesten TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerterára, Király-utca 12. szám.

Czelszerűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltségek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

Kiseb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.